

The 2025 CFRR Ministerial Conference

Përdorimi i IA-së në QPSH - Ndikimi në auditim

Thomas Müller-Marqués Berger, MMB Consult

17 mars 2025, Vjenë

CFRR»»

Centre for Financial and
Sustainability Reporting Reform

REPARIS
FOR SMEs

PULSARO

EAASURE

The CFRR Programs are co-funded by

 Federal Ministry
Republic of Austria
Finance

 Austrian
Development
Cooperation

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

European Union

Përfshirja e QPSh-ve - rreziqet dhe vështirësitë e përgjithshme në auditim

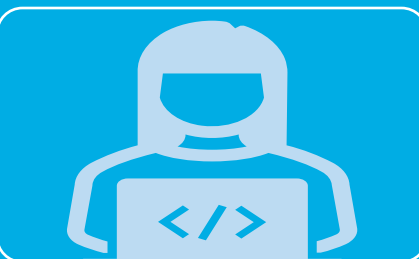

Përdorimi i QPSh-ve kërkon një qasje të veçantë auditimi, për shkak të përpunimit të centralizuar, automatizimit dhe kompleksitetit në zbatimin e kërkesave ligjore

Vlerësimi i rreziqeve

- të kuptohet roli i QPSh, të analizohet rreziku i anomalive materiale dhe i krimit financiar

Vlerësimi i sistemit të kontrollit të brendshëm & sistemit informatik

- analizë e masave të përgjithshme kontrolluese të IT-së (p.sh. të drejtat për të hyrë në sistem, siguria kibernetike), rreziqet e krimit financiar

Testim i përmbajtjes & dëshmitë e auditimit

- Verifikimi i transaksioneve, konfirmimi i efektivitetit të masave kontrolluese të QPSh-së (ndërtimi, funksionimi)

QPSH-të luajnë rol vendimtar në përpunimin financiar, por paraqesin vështërisë në auditim për shkak të kalimit të funksioneve te të tretë dhe të centralizimit të të dhënave

Vështirësitë në auditim

Kufizime në futjen në sistem

Mbështetja në evidencat e organizatës së ofrimit të shërbimit (ISAE 3402)

Përmbushja e kërkesave rregullatore për disa njësi ekonomike

Si po i transformon QPSh-të përdorimi i
IA-së

Përdorimi i IA-së në QPSH shkurton kohën e përpunimit, parandalon ose zbulon krimin financiar dhe siguron disponueshmërinë në kohën e duhur të të dhënave të sakta

Shembuj

	Automatizimi i proceseve (Automatizimi robotik i proceseve, Përpunimi inteligjent i dokumenteve)	• Automatizon regjistrimet në ditar (RD), rakordimet dhe eliminimet, listë-pagat • Skanon dokumentet, nxjerr informacionet më kryesore, rakordon me regjistrimet në ditar
	Raportimi & përmbushja e kërkesave ligjore (Rakordim i automatizuar, Zbulim i krimit financiar & anomalive)	• Rakordon me veprimet bankare, regjistrimet në ditar dhe evidencat financiare në kohë reale • Skanon veprimet, shënon zonat me rrezik të lartë, zbulon veprimtaritë kriminale
	Administrimi i likuiditetit (Përpunimi i faturave, Pagesa e automatizuar, parashikimi i likuiditetit)	• Nxjerrë të dhënat nga faturat, rakordon me urdhërporositë, zbulon fatura të dyfishta • Parashikon flukset monetare të ardhshme, sugjeron strategjinë optimale të administrimit të kapitalit qarkullues

Ndikimi i QPSh-ve që përdorin IA në
auditimin e rreziqeve dhe sfidave të
veçanta

IA rrit efikasitetin e QPSH-ve, por krijon rreziqe dhe vështirësi të veçanta në auditim për shkak të IA-së

Vështirësitë E REJA në auditim

Proceset dhe rreziqet ndryshojnë vazhdimisht

Mbështetja në dëshmitë e auditimit të krijuara me IA

Mjaftueshmëria e shqyrtimi, ndjekjes dhe ndërhyrjes nga njeriu

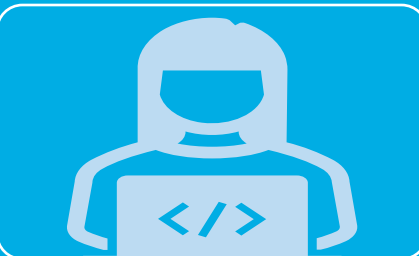
Dijet për modelet IA dhe rrjedhojat e tyre për auditimin janë shumë të rëndësishme dhe duhen përditësuar vazhdimisht

Vlerësimi i rreziqeve

- Analizohen: gabimet e sistemit, shtrembërimi algoritmik, korrigjimet e vazhdueshme të proceseve financiare të shkaktuara nga IA (metodat statike të vlerësimit të rreziqeve janë vjetruar)

Vlerësimi i sistemit të kontrollit të brendshëm & sistemit informatik

- Analizohen: nëse evidencat, rakordimet dhe eliminimet e krijuara me IA janë shqyrtuar nga njeriu, nëse sistemet e kontrollit të mbështetura në IA janë testuar dhe riformuar rregullisht, nëse proceset e mbështetura në IA janë dokumentuar mjaftueshëm

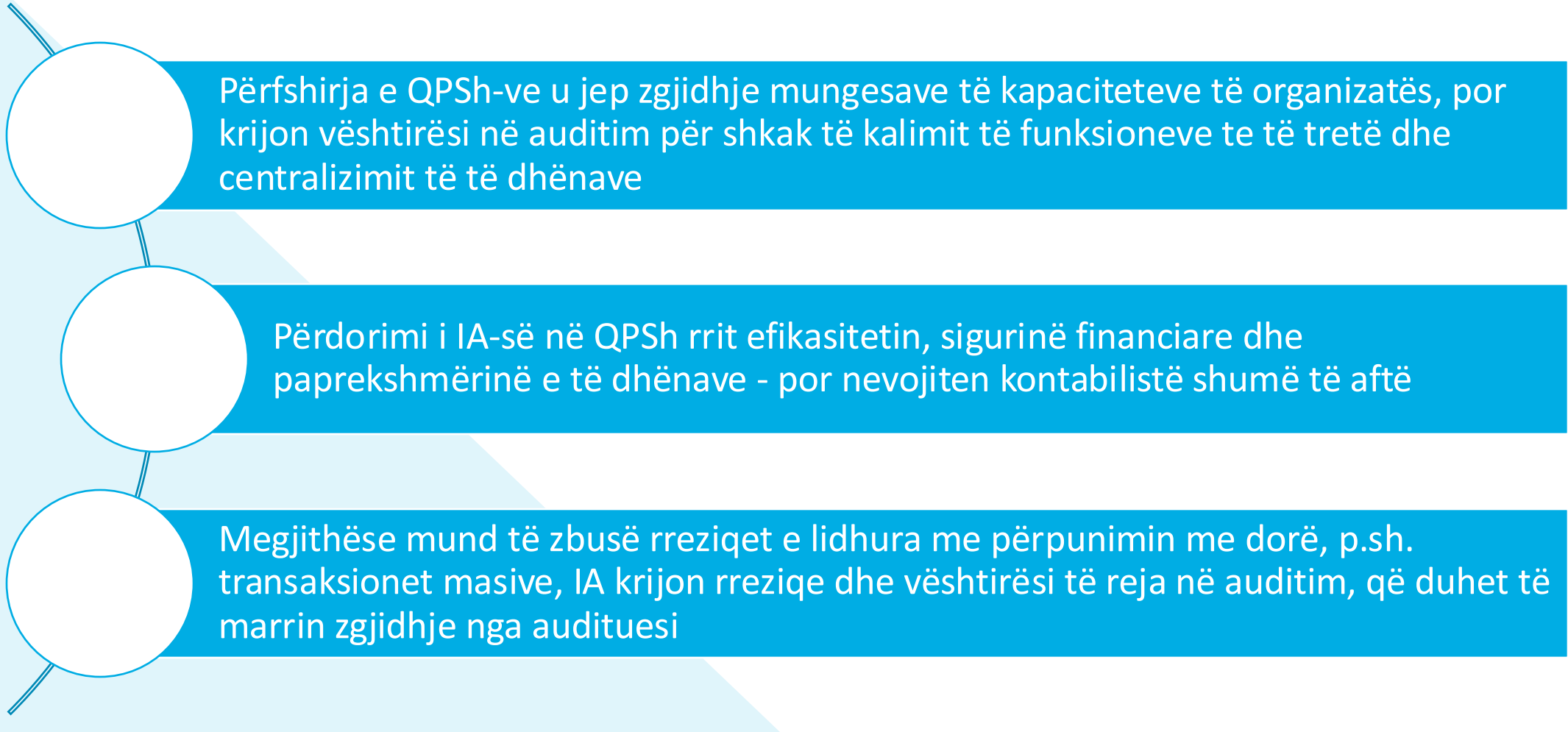
Testim i përmbajtjes & dëshmitë e auditimit

- Vlerësimi i sistemeve të kontrollit (ISAE 3402) ka nevojë për modifikime për të përfshirë verifikimin e tyre me IA, testimin e transaksioneve të bërë me IA (për të konfirmuar paprekshmërinë e të dhënave), vlerësimin periodik të modelit IA (për të parandaluar shtrembërimet ose përkeqësimin e algoritmit)

Mësimet më kryesore

Përfshirja e QPSh-ve u jep zgjidhje mungesave të kapaciteteve të organizatës, por krijon vështirësi në auditim për shkak të kalimit të funksioneve te të tretë dhe centralizimit të të dhënave

Përdorimi i IA-së në QPSh rrit efikasitetin, sigurinë financiare dhe paprekshmërinë e të dhënave - por nevojiten kontabilistë shumë të aftë

Megjithëse mund të zbusë rreziqet e lidhura me përpunimin me dorë, p.sh. transaksionet masive, IA krijon rreziqe dhe vështirësi të reja në auditim, që duhet të marrin zgjidhje nga audituesi

Faleminderit!